

Queridos diocesanos:

El próximo día 22 celebramos los cristianos el Miércoles de Ceniza con el que damos paso al tiempo de la preparación para la Pascua. A este tiempo lo llamamos Cuaresma. Es un período en el que prima la reflexión, la penitencia y la mortificación; la conversión a una vida más auténtica marcada por el estilo y las palabras de Jesús en el evangelio. Los días previos a este acontecimiento asistimos al llamado carnaval. En algunos lugares se empieza el jueves anterior hasta el martes inmediato al mencionado Miércoles de Ceniza. Es un período en el que las gentes se muestran con disfraces, con mucha música y ajeteo callejero y, en cierta medida, como una fiesta desenfundada y de mucho movimiento social.

Ante el tiempo cuaresmal, que se concretaba en privaciones personales y alguna renuncia culinaria y con una larga duración, cuarenta días, se popularizó la fiesta del carnaval, de corto período temporal y como contrapartida festiva y bulliciosa. Silencio y reflexión ante algarabía.

En la actualidad se habla mucho de ambos períodos con un perfil propiamente ideológico. Parece que nuestra sociedad se ha acostumbrado a la polarización en todos los órdenes de la vida. Contraponemos de modo abusivo conceptos, realidades, actitudes y valores. Y lo que es peor, dividimos grupos de personas y los etiquetamos con excesiva facilidad. En este caso, parece que hablar y vivir el carnaval es efecto del progreso ininterrumpido y síntoma de una libertad sin límites; en cambio, hablar y vivir la cuaresma significa retroceso, con un marcado sesgo de coacción y pérdida de diversión. Y no es del todo así. Los cristianos afrontamos la cuaresma con un sentido profundo de preparación y con intenso sentimiento de seguir mejor a Jesucristo. Algunos participan del carnaval como una fiesta más y sin excesivas connotaciones rompedoras con la tradición cristiana. No diremos que es todo igual en importancia, pero se sigue una tradición de siglos.

Personalmente, me parece más adecuado invitar a todos a una valoración más positiva del tiempo de preparación para la fiesta más importante del año que es la Pascua. Hay constancia que la cuaresma se celebraba ya a principios del siglo IV en las regiones de Oriente y pasa a finales de ese mismo siglo a las comunidades de la Europa occidental. Es una experiencia eclesial muy antigua y, a lo largo de la historia, millones de creyentes han participado con entera libertad y con efectos solidarios en su desarrollo. Seguro que lo han vivido con alegría y con autenticidad. Así nos lo han transmitido a todos nosotros aunque ahora tengamos que luchar contra ciertas adherencias culturales y vanas rutinas para no desvirtuar su profundo significado.

La Iglesia propone tres virtudes que engloban la totalidad del ser creyente: la oración, el ayuno y la abstinencia y, por último, la limosna. Podéis imaginar que es muy profundo a lo que nos invitan y, si prescindimos de la parte más superficial de estas realidades, acabaremos aceptando que nos hacen mucho bien para nuestra maduración personal y nuestro crecimiento al servicio de los demás. La oración exige una revisión constante de nuestra relación con Dios, hablando y escuchando, dejándonos orientar y participando de su santidad; el ayuno y la abstinencia exige una clara motivación de austeridad, de sencillez de vida, de sobriedad en la comida y en la bebida, también que los aspectos materiales no dominen sobre los espirituales que conforman una visión más equilibrada del proceso humano; la limosna ayuda a alejar el egoísmo que corroe nuestro interior y participa de las carencias del prójimo con quien se comparte lo mejor de nosotros mismos.

Os ruego que viváis con profundidad este tiempo tan especial de preparación interior.

Con mi bendición y afecto.

INICIEM LA QUARESMA.

19. feb. 2023.

Estimats diocesans:

El proper dia 22 els cristians celebrem el Dimecres de Cendra, amb què donem pas al temps de la preparació per la Pasqua. D'aquest temps en diem Quaresma. És un període en què prima la reflexió, la penitència i la mortificació; la conversió a una vida més autèntica marcada per l'estil i les paraules de Jesús a l'evangeli. Els dies previs a aquest esdeveniment assistim a l'anomenat carnaval. En alguns indrets s'inicia el dijous anterior i fins al dimarts immediat al mencionat Dimecres de Cendra. És un període en què la gent es mostra amb disfresses, amb molta música i tràfec als carrers i, en certa mesura, com una festa desenfrenada i de molt moviment social.

Davant el temps quaresmal que es concretava en privacions personals i alguna renúncia culinària i amb una llarga durada, quaranta dies, es va popularitzar la festa del carnaval, de curt període temporal, i com a contrapartida festiva i bulliciosa. Silenci i reflexió davant el guirigall.

Actualment, es parla molt dels dos períodes amb un perfil pròpiament ideològic. Sembla que la nostra societat s'ha acostumat a la polarització en tots els ordres de la vida. Contraposem de forma abusiva conceptes, realitats, actituds i valors. I una cosa encara pitjor, dividim grups de persones i els etiquetem amb excessiva facilitat. En aquest cas, sembla que parlar i viure el carnaval sigui efecte del progrés ininterromput i símptoma d'una llibertat sense límits; en canvi, parlar i viure la quaresma significa retrocés amb un marcat biaix de coacció i pèrdua de diversió. I no és del tot així. Els cristians afrontem la quaresma amb un sentit profund de preparació i amb un intens sentiment de seguir millor a Jesucrist. Alguns participen del carnaval com una festa més i sense excessives connotacions trencadores amb la tradició cristiana. No direm que és tot igual en importància, però se segueix una tradició de segles.

Personalment, em sembla més adequat convidar a tothom a una valoració més positiva del temps de preparació per a la festa més important de l'any, que és la Pasqua. Hi ha constància que la quaresma se celebrava ja a principis del segle IV a les regions d'Orient i passa a finals d'aquell mateix segle a les comunitats de l'Europa occidental. És una experiència eclesial molt antiga i, al llarg de la història, milions de creients han participat amb total llibertat i amb efectes solidaris en el seu desenvolupament. Segur que ho han viscut amb alegria i amb autenticitat. Així ens ho han transmès a tots nosaltres encara que ara hàgim de lluitar contra certes adherències culturals i vanes rutines per no desvirtuar el seu profund significat.

L'Església proposa tres virtuts que engloben la totalitat del ser creient: l'oració, el dejuni i l'abstinència i, per últim, l'almoina. Podeu imaginar que és molt profund a allò a què ens conviden i, si prescindim de la part més superficial d'aquestes realitats, acabarem acceptant que ens fan molt bé en la nostra maduració personal i el nostre creixement al servei dels altres. L'oració exigeix una revisió constant de la nostra relació amb Déu, parlant i escoltant, deixant-nos orientar i participant de la seva santedat; el dejú i l'abstinència exigeix una clara motivació d'austeritat, de senzillesa de vida, de sobrietat en el menjar i en el beure, també que els aspectes materials no dominin sobre els espirituals que conformen una visió més equilibrada del procés humà; l'almoina ajuda a allunyar l'egoisme que corroeix el nostre interior i participa de les carències del proïsme amb qui es comparteix el millor de nosaltres mateixos.

Us prego que visqueu amb profunditat aquest temps tan especial de preparació interior.

Amb la meva benedicció i afecte.

+Salvador Giménez, bisbe de Lleida.